

RAPORT Z WIZYTACJI

(powtórna ocena programowa)

dokonanej w dniach/ w dniu 26 września 2014 r. na kierunku pedagogika prowadzonym w ramach na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu¹ ogólnoakademickim, realizowanych w formie niestacjonarnej na/w Pomorskiej Wyższej Szkole Nauk Stosowanych w Gdyni

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący: prof. dr hab. Bożena Muchacka członek PKA
członkowie:
dr hab. Adam Solak, prof. APS

Część I: 1. Zarzuty wymienione w Uchwale Nr 476/2012 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 października 2012 roku:

(należy wymienić wszystkie zastrzeżenia i zarzuty stanowiące podstawę ustalenia oceny wydanej wskazaną Uchwałą, oraz podać ich uzasadnienie)

Realizowana specjalność

Oferowana specjalność wczesna edukacja i oligofrenopedagogika jest właściwa dla kierunku studiów „pedagogika specjalna” i nie powinna być realizowana na kierunku „pedagogika”. Dla każdego z tych kierunków studiów obowiązują inne standardy kształcenia. Zatem realizowanie wymienionej specjalności w ramach kierunku „pedagogika” należy uznać za nieuprawnione.

Jakość prac dyplomowych

W pracach empirycznych zauważalne są uchybienia natury metodologicznej. W analizowanych pracach stwierdza się nieadekwatność ocen promotora i recenzenta w stosunku do jakości pracy. Oceny z reguły są zawyżone. Sytuacja ta wskazuje na niedoskonałość procedury kontroli prac dyplomowych lub na brak wdrożenia takich procedur. Uchybienia dotyczą błędnej struktury prac, braku rozdziału prezentującego rezultaty badania, braku określenia przedmiotu i celu badań, uzasadnienia dla formułowanych pytań, braku określenia metod zbierania i analizowania danych, charakterystyki obiektu badań, błędów językowych i stylistycznych, nieprawidłowego formułowania tematu prac, braku związku problemów badawczych, nieadekwatnego zastosowania technik badawczych, uwzględniania w bibliografii prac, które nie istnieją. Lektura niektórych prac uprawnia do stwierdzenia, że nie mają one nic wspólnego z kierunkiem studiów „pedagogika”. W niektórych pracach

bezzasadnie sformułowane są hipotezy robocze (problem wskazuje na analizę jakościową uzyskanych badań), niepoprawnie skonstruowano ankiety, brak interpretacji badań, brak związku między celami pracy a problemami badawczymi. Brak operacjonalizacji zmiennych szczegółowych.

Realizowana liczba godzin w ramach standardów dla kierunku „pedagogika”

Nie jest spełniony wymóg (wynikający ze standardów kształcenia) realizowania treści kształcenia w wymiarze 60 godzin w trzech spośród czterech zakresów, bowiem zgodnie z planem studiów w takim wymiarze realizowane są jedynie treści z dwóch zakresów.

Miejsca odbywania praktyk

Wybrane zaplanowane miejsca praktyk studenckich (poradnie psychologiczno-pedagogiczne) są nieadekwatne dla kierunku studiów w kontekście realizowanych tam efektów kształcenia, nabywanych kwalifikacji i nadzoru merytorycznego. Także placówki opiekuńczo-wychowawcze są niewłaściwym środowiskiem realizacji praktyk studenckich dla studentów specjalności *resocjalizacja*.

Jakość prowadzonych zajęć

Część zajęć odbiega od standardów akademickich, wskazuje na brak merytorycznego przygotowania prowadzących do zajęć.

Związek dorobku naukowego nauczycieli akademickich z realizowanymi przez nich przedmiotami

Znaczna część kadry dydaktycznej jest merytorycznie nieprzygotowana do realizacji powierzonych jej zajęć, bowiem nie posiada dorobku naukowego zgodnego z prowadzonymi zajęciami. Ten fakt potwierdza brak właściwego funkcjonowania systemu zarządzania jakością kształcenia i jej kontroli.

Część II : Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zastrzeżeń i zarzutów wymienionych w części I – należy przedstawić podjęte przez jednostkę działania naprawcze oraz ocenić ich skuteczność

Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do realizowanej specjalności

Senat Uczelni na posiedzeniu w dniu 29 maja 2013 r. przyjął nową ofertę kształcenia na rok akademicki 2013/14, w której na kierunku Pedagogika zatwierdził ofertę studiów na następujących specjalnościach: Wczesna edukacja i terapia pedagogiczna, Wczesna edukacja i nauczanie języka angielskiego, Wczesna edukacja i logopedia, Edukacja obronna i zarządzanie kryzysowe oraz Resocjalizacja. Uczelnia zrealizowała rekrutację na specjalność: Wczesna edukacja i terapia pedagogiczna. Tym samym Uczelnia zaprzestała rekrutacji na specjalność Wczesna edukacja i oligofrenopedagogika na pierwszy rok nauki w roku akademickim 2013/14. Obecnie w Uczelni na ww. specjalności studiuje już tylko studenci II i III roku. Całkowite wygaszenie specjalności nastąpi w momencie uzyskania przez nich tytułu zawodowego licencjata tj. po ukończeniu szóstego semestru nauki i złożeniu egzaminu dyplomowego w czerwcu 2015 roku.

Od zarzutu można odstąpić.

Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do jakości prac dyplomowych

Senat PWSNS na posiedzeniu w dniu 14 grudnia 2012 r. podjął uchwałę w sprawie obowiązku przygotowywania przez promotorów dokumentu dołączanego do dokumentacji recenzenckiej: „Uzasadnienie zgodności tematu pracy dyplomowej z kierunkiem i specjalnością studiów”. Uzasadnienie przedstawiane jest do wglądu uczelnianej komisji ds. jakości kształcenia już na etapie zatwierdzania tematów prac dyplomowych, a następnie przekazywane przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej wraz z recenzjami pracy. Realizacja ww. uchwały, w połączeniu z wcześniej stosowanym już wymogiem, aby temat pracy licencjackiej zatwierdzany był przez kierunkową komisję ds. jakości kształcenia, służyć ma zapewnieniu zgodności tematyki pracy ze studiowanym kierunkiem i specjalnością. Senat przyjął również wytyczne dotyczące pisania recenzji prac dyplomowych podając enumeratywnie elementy, które recenzja powinna zawierać (ocena poprawności struktury pracy, charakterystyka określenia przedmiotu i celu badań, określenie metody badawczej oraz zastosowania technik i narzędzi badawczych, ocena prezentacji rezultatów badań oraz interpretacji badań, ocena adekwatności doboru metody do przedmiotu badań, ocena doboru literatury, ocena poprawności językowej pracy oraz poprawności przypisów bibliograficznych, ocena czy praca licencjacka spełnia wymogi stawiane pracom licencjackim). Niezłożenie ocen we wskazanym terminie skutkuje wstrzymaniem obrony licencjackiej przez Rektora oraz że jakość recenzji prac dyplomowych podlega cyklicznej kontroli dokonywanej przez kierunkową komisję ds. jakości kształcenia. Przestrzeganie

zapisów uchwały służyć ma eliminacji uchybień wskazanych przez Prezydium w ww. raporcie poprzez ścisłą kontrolę spełnienia wskazanych kryteriów merytorycznych na każdym etapie powstawania pracy licencjackiej. Te zabiegi Uczelni należy ocenić pozytywnie.

Skuteczność działań naprawczych w tym zakresie potwierdza również i to, że zgodnie z ww. uchwałą komisja ds. jakości kształcenia na kierunku pedagogika na posiedzeniu dnia 23 marca 2013 r. zatwierdziła tematy prac licencjackich wraz z uzasadnieniem ich wyboru według nowych wskazań oraz wykonała czynności w zakresie weryfikacji przygotowywanych recenzji prac. Ponadto Uczelnia dokonała zmian w składzie promotorów i obecnie seminaria dyplomowe dla studentów na specjalnościach związanych z wczesną edukacją prowadzone są wyłącznie przez nauczycieli akademickich posiadających dorobek w tej dyscyplinie. Analiza losowo wybranych do oceny przez ZO PKA prac dyplomowych potwierdza dobą ich jakość. Wszystko to świadczy o rzeczywistej poprawie w tym zakresie.

Od zarzutu można odstąpić.

Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do realizowanej liczby godzin w ramach standardów dla kierunku „pedagogika”

Senat Uczelni w dniu 14 grudnia 2012 r. podjął uchwałę wprowadzając aneks do planów studiów. Zgodnie z jego treścią w planach studiów obowiązujących od roku akademickiego 2010/11 zlikwidowano przedmiot: *Projektowanie edukacyjne z elementami ewaluacji* w wymiarze 10 godzin wykładu, 20 godzin ćwiczeń, oraz zwiększono wymiar godzin przeznaczony na realizację przedmiotu *Teoretyczne podstawy kształcenia* o 30 godzin na szóstym semestrze. Z kolei w planach studiów na rok akademicki 2011/12 zwiększono wymiar godzin przeznaczony na realizację przedmiotu *Teoretyczne podstawy kształcenia* o 15 godzin ćwiczeń oraz zaplanowano realizację tego przedmiotu na III rok studiów. W ten sposób usunięto uchybienie w realizacji studiów, które rozpoczęły się przed realizacją studiów wg efektów kształcenia. Natomiast plany studiów na rok akademicki 2012/13 przyjęte uchwałą Senatu z dnia 25 kwietnia 2012 roku przygotowane zostały na podstawie nowych regulacji prawnych związanych z wprowadzeniem krajowych ram kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego. **Struktura programu kształcenia jest właściwa**, studia o profilu praktycznym realizowane są w formie niestacjonarnej, trwają 6 semestrów,

198 ECTS na specjalnościach nauczycielskich (*Wczesna edukacja i terapia pedagogiczna*) oraz 186 ECTS na specjalnościach nienauczycielskich (*resocjalizacja*).

Od zarzutu można odstąpić.

Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do miejsc odbywania praktyk

Uczelnia wyeliminowała możliwość realizacji praktyk zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych przez studentów specjalności *Wczesna edukacja i terapia pedagogiczna* i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przez studentów specjalności *Resocjalizacja*. Obecnie studenci studiujący na ww. specjalnościach mogą odbywać praktyki zawodowe w następujących typach placówek: *Resocjalizacja* w zakładach karnych, zakładach poprawczych, zakładach wychowawczych, policyjnych izbach dziecka, sądach, aresztach śledczych a *Wczesna edukacja i terapia pedagogiczna* w szkołach podstawowych w klasach I-III oraz w przedszkolach.

Od zarzutu można odstąpić.

Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do jakości prowadzonych zajęć

Uczelnia rozszerzyła działania związane z okresową oceną nauczycieli akademickich, zintensyfikowała cyklicznie prowadzone w tym zakresie czynności ewaluacyjne. Wprowadzono nowe karty przedmiotów odnoszące się do obszarowych i kierunkowych efektów kształcenia, obejmujące opis wymagań wstępnych, metod kształcenia i sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia. Odbyły się zebrania z Pracownikami, podczas których omawiano jakość prowadzonych zajęć.

Hospitowane podczas wizytacji zajęcia potwierdziły poprawę jakości zajęć.

Od zarzutu można odstąpić.

Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do związku dorobku naukowego nauczycieli akademickich z realizowanymi przez nich przedmiotami.

W działaniach naprawczych Uczelnia dokonała radykalnej zmiany. W zmienionym składzie minimum kadrowego znaleźli się nauczyciele akademicy posiadający dorobek z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej (zgodnie z prowadzoną specjalnością). Działania naprawcze polegały na rezygnacji ze współpracy z następującymi osobami: dr,

specjalizującą się w pedagogice dorosłych, dr hab., specjalizującą się w pedagogice społecznej, dr, specjalizującą się w edukacji dorosłych, dr, specjalizującą się w socjoterapii oraz dr specjalizującą się w tematyce *gender*. Zrezygnowano także ze współpracy z mgr Zadbano o to, aby dr prowadziła przedmioty zgodnie ze swoim dorobkiem naukowym.

Od zarzutu można odstąpić.

Część III: Informacje o pozostałych zmianach wprowadzonych w uczelni/jednostce w ocenianym okresie oraz ocena zasadności i skutków ich wprowadzenia

Uczelnia przygotowała opis kształcenia zgodny z krajowymi ramami kształcenia dla szkolnictwa wyższego, który zaczął obowiązywać od 1 października 2012 roku. Kierunkowe efekty kształcenia nie są skopiowane z wzorcowych efektów kształcenia. Uczelnia określiła je samodzielnie i dokonała ich przyporządkowania do efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych dla profilu praktycznego studiów.

Senat Uczelni na posiedzeniu w dniu 10 marca 2012 r. podjął uchwałę w sprawie przyjęcia systemu współpracy z interesariuszami w zakresie tworzenia oraz weryfikacji programów kształcenia. Zawarto umowy z interesariuszami, przedstawiono ZO protokoły zebrań komisji ds. jakości kształcenia, w których uczestniczyli interesariusze, opinie komisji ds. jakości kształcenia w sprawie wyznaczenia przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych do prowadzenia ćwiczeń i warsztatów w PWSNS w Gdyni.

Część IV : Podsumowanie – zawierające wnioski dotyczące skuteczności i kompletności wprowadzonych zmian.

Ogólnie należy pozytywnie ocenić działania naprawcze podjęte przez Uczelnię